

ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА

Дрок П. В.

У статті розглядаються питання інформаційно-технічного забезпечення викладання документознавства, визначені особливості реалізації вітчизняної інформаційної діяльності та методів удосконалення вітчизняних інформаційно-технологічних засобів у сфері документознавства. Підкреслено, що інноваційність розвитку освітньої діяльності – це постійні нововведення в діяльності навчально-виховних закладів, у т.ч. у сфері документознавства, що є тією нагальною потребою, без задоволення якої він втратить взаємозв'язок з життям, загубить свій творчий потенціал, перетвориться в рутинну справу, не потрібну ні суспільству, ні особистості. Життя вимагає інтенсифікації пошуку, експериментування, введення новітніх технологій, застосування нових засобів навчання. Разом з тим, реалізація цих вимог не може здійснюватись хаотично, безсистемно, непродумано й без урахування того педагогічного досвіду, який у минулому приводив до відомих, а в багатьох випадках і до видатних педагогічних успіхів. У ряді підходів цей досвід не втратив свого значення ще й сьогодні. Зрозуміло, що інновації мають розгортатись з урахуванням минулого досвіду, а не ігноруючи його. В основі інноваційного розвитку освіти мають знаходитись педагогічна, ширше – соціогуманітарні науки (філософія, політологія, соціологія тощо), які, як і в інших галузях суспільного виробництва, прокладають дорогу практиці. Зважаючи на це ми й обрали проблему інноваційного розвитку в якості об'єкта самостійного теоретичного аналізу

Ключові слова: *інновації, інформаційно-технологічні засоби, освітня діяльність, інформаційна діяльність, сфера документознавства.*

ИНФОРМАЦИОННО-ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ДОКУМЕНТОВЕДЕНИЯ

Дрок П. В.

В статье рассматриваются вопросы информационно-технического обеспечения преподавания документоведения, определены особенности реализации отечественной информационной деятельности и методов совершенствования отечественных информационно-технологических средств в сфере документоведения. Подчеркнуто, что инновационность развития образовательной деятельности – это постоянные нововведения в функционировании учебно-воспитательных заведений, в т.ч. в сфере документоведения, что является такой насущной необходимостью, без удовлетворения которой она утратит взаимосвязь с жизнью, свой творческий потенциал, превратится в рутинное дело, не нужное ни обществу, ни личности. Жизнь требует интенсификации поиска, экспериментирования, введение новейших технологий, применение новых средств обучения. Вместе с тем, реализация этих требований не может осуществляться хаотично, бессистемно, необдуманно и без учета того педагогического опыта, который в прошлом приводил к известным, а во многих случаях и к выдающимся педагогическим успехам. В ряде подходов этот опыт не потерял своего значения и сегодня. Понятно, что инновации должны разворачиваться с учетом прошлого опыта, а не игнорируя его. В основе инновационного развития образования должны находиться педагогическая, шире – социогуманитарные науки (философия, политология, социология и т.д.), которые, как и в других отраслях общественного производства, прокладывают дорогу практике. Поэтому мы и выбрали проблему инновационного развития в качестве объекта самостоятельного теоретического анализа

Ключевые слова: *инновации, информационно-технические средства, образовательная деятельность, информационная деятельность, сфера документоведения.*

INFORMATIONAL AND TECHNICAL SUPPORT OF DOCUMENT SCIENCE TEACHING

Drok P. V.

The article deals with the issues of informational and technical support for the teaching of document science, features of the implementation of domestic information activities and methods of improving the domestic information and technological tools in the field of document science. It was emphasized that innovation in the development of educational activities is a constant innovation in the activity of educational institutions, including in the field of document science, which is the urgent need, without which it will lose its relationship with life, lose its creative potential, turn into a routine matter, neither need society nor personality. Life requires an intensification of search, experimentation, introduction of the latest technology, the use of new learning tools. At the same time, the implementation of these requirements can not be chaotic, unsystematic, ill-considered and without taking into account the pedagogical experience that in the past led to known, and in many cases, outstanding pedagogical successes. In a number of approaches, this experience has not lost its significance even today. It is clear that innovation should be deployed in the light of past experience, and not ignoring it. On the base of innovative development of education should be pedagogical, more broadly - socio-humanities (philosophy, political science, sociology, etc.), which, like in other branches of social production, pave the way for practice. Because of this problem we have chosen innovation development as an independent object of theoretical analysis.

Key words: *innovations, information and technological means, educational activity, informational activity, sphere of document science.*

Постановка проблеми. Невід'ємними складовими сучасних уявлень про світ стали поняття «інформація», «інформатика», «інформаційна діяльність». Без них не можлива діяльність сучасних навчальних закладів і галузі освіти в цілому. У нашій розвідці ми будемо досліджувати важливість їхнього вдосконалення на сучасному ринку праці, як результату освітньої діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемою обґрунтування теоретичних концепцій розвитку інформаційної діяльності займаються такі всесвітньовідомі вчені як: Ю. П. Сурмін, Н. В. Туленков Т. І. Туркот, Ф. Хедоурі, Дж. Грейсон, Ф. Котлер, І. І. Кузьмін, С. А. Красильников, А. Н. Романов та ін. Однак проблема розвитку інформаційної діяльності в специфічних умовах ведення бізнесу в Україні залишається актуальною і малодослідженою.

Метою цієї розвідки є пошук методів вдосконалення вітчизняних інформаційно-технологічних засобів у сфері документознавства.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Визначено особливості реалізації вітчизняної інформаційної діяльності та методів вдосконалення вітчизняних інформаційно-технологічних засобів у сфері документознавства.

Технологія передбачає мистецтво володіння процесом викладання у сфері документознавства, певну послідовність операцій з використанням необхідних засобів (матеріалів, інструментарію та алгоритму дій), тобто у процесуальному розумінні технологія має дати відповідь на запитання: «Як досягти результату діяльності (з використанням чого і якими засобами)?». Тлумачний словник С. І. Ожегова визначає технологію як сукупність виробничих процесів у певній галузі виробництва, а також науковий опис засобів виробництва. Поняття технології відображає спрямованість досліджень (у тому числі й педагогічних) на радикальне вдосконалення діяльності людини, підвищення її результативності, інструментальності, технічності.

Технології в галузі навчання і виховання принципово відрізняються від промислових технологій. Основна відмінність полягає у більшій гнучкості перших, центром ваги яких, вихідним і кінцевим результатом є людина, а основним параметром виміру виступає рівень її розвитку.

Освітні технології, як найбільш загальні утворення, характеризують загальну стратегію розвитку освіти й освітнього середовища (єдиного освітнього простору).

Основне призначення освітніх технологій – прогнозування розвитку освітніх систем, їхнє проектування, планування та визначення факторів, які відповідають освітнім цілям.

Ю. П. Сурмін та Н. В. Туленков розглядають освітні технології як особливий різновид соціальних технологій – як складні й відкриті системи певних прийомів і методик, концептуально об'єднаних пріоритетними освітніми цілями, а також пов'язаних між собою завданнями і змістом, формами і методами організації навчально-виховного процесу, де кожен елемент цієї системи накладає відбиток на всі інші елементи. На сучасному етапі суспільного розвитку підґрунтям освітніх технологій постає гуманістична концепція освіти.

У структурному відношенні освітні технології, як вважає Т. І. Туркот, містять декілька послідовно виконуваних блоків-операцій:

- маркетинг і прогноз суспільних та особистих потреб в отриманні професійних знань;
- діагностика об'єктів навчання і виховання;
- формування навчально-виховних цілей і завдань;
- визначення змісту і методів навчально-виховного процесу;
- перевірка ефективності отриманих результатів;
- корекція і впровадження освітніх технологій у реальну педагогічну практику [2].

Якщо освітні технології – це відбиток стратегії освіти у сфері документознавства, то педагогічні технології призначені втілювати тактику її реалізації. Наразі нараховують понад 300 визначень поняття «педагогічна технологія». На нашу думку, найбільш повне визначення сутності педагогічної технології запропонувала С. О. Сисоєва, яка розглядає її як створену адекватно до потреб і можливостей особистості й суспільства теоретично обґрунтовану навчально-виховну систему соціалізації, особистісного і професійного розвитку й саморозвитку, яка внаслідок упорядкованих професійних дій педагога при оптимальності ресурсів і зусиль усіх учасників освітнього процесу, гарантовано забезпечує ефективну реалізацію свідомо визначеної освітньої мети та можливість

відтворення процесу на рівні, який відповідає рівню педагогічної майстерності педагога.

С. С. Вітвицька стверджує, що кожна педагогічна технологія має відповідати основним методологічним вимогам, критеріям технологічності:

- концептуальності, тобто мати підґрунтям певну концепцію, що містить філософське, психологічне, дидактичне та соціально-педагогічне обґрунтування освітніх цілей;
- системності (мати всі ознаки системи);
- логічності, цілісності та взаємозв'язку всіх елементів системи;
- керованість, тобто можливість цілепокладання, проектування процесу навчання і виховання, поетапної діагностики, варіювання методами та засобами навчання і корекції знань та вмінь;
- відтворюваності, тобто можливості застосування в інших однотипних умовах та іншими суб'єктами;
- єдності змістової та процесуальної частин, їх взаємообумовленості;
- ефективності, тобто оптимальності зусиль для отримання гарантованого запланованого результату – певного стандарту навчання [3].

Навчальна (дидактична) технологія – поняття близьке, але не тотожне поняттю «педагогічна технологія». Навчальна технологія окреслює шляхи засвоєння конкретного навчального матеріалу в межах навчальної дисципліни, теми, проблеми. Дидактична технологія потребує чіткого визначення цілей навчання, спеціального структурування навчального змісту, адекватних йому форм і методів навчання. За означенням ЮНЕСКО технологія навчання в загальному розумінні – це системний метод створення, застосування і визначення усього процесу навчання і засвоєння знань з урахуванням технічних і людських ресурсів та їхньої взаємодії, який ставить своїм завданням оптимізацію освіти [1].

Реалізуються дидактичні технології засобами педагогічної техніки, яку слід розглядати як комплекс знань, умінь і навичок, необхідних педагогу для чіткої та ефективної

організації навчальних занять, ефективного застосування на практиці методів педагогічної взаємодії в системі «Викладач/Вчитель – Студент/Учень».

При вивченні педагогічної літератури звертає на себе увагу використання в деяких випадках понять «методика викладання» та «технологія навчання» як ідентичних. В основу дидактичної технології покладено ідеї проектування та відтворення навчального циклу, а також забезпечення оптимального зворотного зв'язку. В. О. Сластьонін підкреслює, що поняття технологія навчання слід розглядати як педагогічну діяльність, котра реалізує науково-обґрунтований проект дидактичного процесу й має більш високий ступінь ефективності, надійності та гарантованості результатів, ніж це має місце при традиційних методиках навчання [5].

Слід зазначити, що у вищій школі протягом століть традиційно домінувала спочатку лекційна, а потім лекційно-практична методика навчання.

Традиційна система навчання більш чи менш задовольняла суспільні потреби, однак кінець ХХ – початок ХХІ століття ознаменувалися революційними соціально-економічними, інформаційними змінами, які вимагали кардинальних змін в освітньому середовищі.

У цей період:

- освіта перетворюється в одну з ключових сфер суспільства, в якій формується його майбутнє інтелектуальне багатство, у тому числі й основні ресурси;
- освіта найактивніше діє на оновлення і розвиток усіх галузей суспільного життя, що сприяє підвищенню рівня освіти в найбільш розвинених країнах світу й активізує проблему переходу до загальної вищої освіти населення;
- відбувається швидке зростання обсягів інформації, що потребує швидкого оновлення змісту, форм, методів і засобів навчання, подовження термінів навчання, утвердження принципу неперервності освіти впродовж усього життя, всебічної технологізації освітнього процесу.

Якщо в традиційному навчанні увага акцентувалася на запам'ятовуванні й відтворенні інформації, то в нових умовах

виникла потреба розвитку творчого (продуктивного) мислення студента, формування його комунікативних умінь та практичної підготовки до активної життєдіяльності в постійно мінливому соціальному середовищі. Слід зважати на особливості сучасної системи вищої освіти в Україні, де має місце співіснування традиційних та інноваційних технологій навчання з яскравим нахилом у бік традиціоналізму, що повною мірою не забезпечує сучасних вимог до випускників ВНЗ. Отже, постає нагальна потреба широкого упровадження інновацій у навчальний процес.

Педагогічна інновація – це введення нового в цілі, зміст методи і форми навчання і виховання, в організацію діяльності педагога.

Характерною рисою інноваційних педагогічних і, зокрема, дидактичних технологій є особистісно-орієнтована освіта. Інноваційні технології відрізняються від традиційних перш за все місцем і роллю основних учасників навчального процесу – викладача і студентів, їхніми взаємовідносинами, характером і змістом освітньої діяльності. І якщо в традиційному навчанні яскраво виражена підсистема «суб'єкт-об'єкт», в якій тільки викладач відіграє роль суб'єкта, котрий визначає зміст, методи навчання та стиль взаємовідносин, то в інноваційному навчальному процесі зникає жорсткий розподіл ролей між викладачем і студентом. Студент у цьому варіанті перетворюється у важливий освітній суб'єкт, залучаючись до активного спілкування з викладачем і використанням знань, отриманих у процесі самостійної роботи з різними джерелами інформації. Спрямованість на суб'єкт-суб'єктну, діалогічну взаємодію закономірно приводить до необхідності реалізувати навчально-виховний процес як через традиційні, так і через інноваційні форми в їхньому гармонійному поєднанні [7].

Висновки. Отже, наше сьогодення вимагає інтенсифікації пошуку, експериментування, введення новітніх технологій, застосування нових засобів розвитку в цілому. Разом з тим, реалізація цих вимог не може здійснюватись хаотично, безсистемно, непродумано й без урахування того досвіду, який у минулому приводив до відомих, а в багатьох випадках і до видатних успіхів. У ряді підходів цей досвід не

втрапив свого значення ще й сьогодні. Зрозуміло, що інновації мають розгортатись з урахуванням минулого досвіду, а не ігноруючи його. В основі інноваційного розвитку мають знаходитись всі науки (економіка, філософія, політологія, соціологія тощо), які, як і в інших галузях суспільного виробництва, прокладають дорогу практиці.

Проблема технічного забезпечення документознавства в нашій статті досліджена не повністю і в **перспективі потребує подальших наукових розвідок**. Зважаючи на це ми й обрали цей вид діяльності в якості об'єкта самостійного теоретичного аналізу. Інноваційність розвитку інформаційних систем – це постійні нововведення.

Список використаних джерел

1. Єжова Л. Ф. Інформаційна діяльність. Навч. посібник / Під заг. ред. Л. Ф. Єжової. – К., 2006. – 506 с.
2. Гриценко Г. П. Інформаційні ресурси. Навчальний посібник / Під заг. ред. Г. П. Гриценко. – К., 2008. – 401 с.
3. Сутність документознавства та його види [Електронний ресурс]:[http:// mmlib.net/knigi/marketing/kniga-29/](http://mmlib.net/knigi/marketing/kniga-29/).
4. Белявцев М. І., Воробйов В. Н. Інформаційний менеджмент: Навч. посібник / Під заг. ред. М. І. Белявцева, В. Н. Воробйова. – К : Центр навчальної літератури, 2006. – 407 с.
5. Павленко А. Ф., Вовчак А. В. Маркетинг : Підручник / А. Ф. Павленко. – К. : КНЕУ, 2003. – 246 с.
6. Циганкова Т. М. Сучасні моделі та тенденції розвитку стратегічного маркетингу // Маркетинг в Україні. – 2004. – № 2. – С. 31–36.
7. Филип Котлер , Вероника Вонг, Джон Сондерс, Гари Армстронг. Основы маркетинга, 4-е европейское издание. – М. : Вильямс, 2007. – 1200 с.

References

1. Yezhova L. F. Informatsiyna diyal'nist'. Navch. posibnyk / Pid zah. red. L. F. Yezhovoyi. – K., 2006. – 506 s.
2. Hrytsenko H. P. Informatsiyni resursy. Navchalnyy posibnyk / Pid zah. red. H. P. Hrytsenko. – K., 2008. – 401 s.

3. Sutnist dokumentoznavstva ta yoho vydy [Elektronnyy resurs]:[http:// mmlib.net/knigi/marketing/kniga-29/](http://mmlib.net/knigi/marketing/kniga-29/).
4. Belyavtsev M. I., Vorobyov V. N. Informatsiynny menedzhment: Navch. posibnyk / Pid zah. red. M. I. Belyavtseva, V. N. Vorobyova. – K : Tsentr navchalnoyi literatury, 2006. – 407 s.
5. Pavlenko A. F., Vovchak A. V. Marketynh : Pidruchnyk / A. F. Pavlenoko. – K. : KNEU, 2003. – 246 s.
6. Tsyhankova T. M. Suchasni modeli ta tendentsiyi rozvytku stratehichnoho marketynhu // Marketynh v Ukrayini. – 2004. – № 2. – S. 31–36.
7. Filip Kotler, Veronika Vong, Dzhon Sonders, Gari Armstrong. Osnovy marketinga, 4-e evropeyskoe izdanie. – M. : Vilyams, 2007. – 1200 s.

ДАНИ ПРО АВТОРА

Дрок Павло Валерійович,

кандидат історичних наук,

старший викладач кафедри документознавства

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»

08401, м. Переяслав-Хмельницький, вул. Сухомлинського, 30

e-mail: drok_pavlo@ukr.net

ДАНИЕ ОБ АВТОРЕ

Дрок Павел Валерьевич

кандидат исторических наук

старший преподаватель кафедры документоведения

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ГПУ имени Григория Сковороды»

08401, г. Переяслав-Хмельницький, ул. Сухомлинского, 30

e-mail: drok_pavlo@ukr.net

DANI ABOUT THE AUTHOR

Drok Pavlo Valeriyovich

istorichnih of candidate of sciences

senior vikladach CHAIR dokumentoznavstva
DVNZ –Pereiaslav-Khmelnytskyi DPU imeni Grigoriya
Skovoroda»
08401, m. Pereiaslav-Khmelnytskyi, Vul. Suhomlinskogo 30
e-mail: drok_pavlo@ukr.net

УДК 378.147.227

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ОСНОВНОЇ СКЛАДОВОЇ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Калашник М. Г.

У статті досліджуються аспекти сучасності інформаційних технологій і систем, які стали невід'ємною частиною підприємницької діяльності. Адже вони значною мірою визначають подальший економічний та суспільний розвиток людства. В умовах сьогодення інформаційних змін вимагає й система підприємницької діяльності, в особливості туристичні підприємства. Які взаємодіють з закордонними партнерами, інформаційні системи спрощують роботу підприємства. Впровадження сучасних технологій і програмних забезпечень прямо впливає на конкурентноздатність фірми на ринку сфери послуг в наш час. Тому процес впровадження програмного забезпечення є вкрай актуальним для українського туристичного бізнесу.

Ключові слова: ІКТ, інформаційні технології, підприємство, програмне забезпечення, ринок туристичних послуг, системи, туристичне підприємство, туристичний продукт.

ВНЕДРЕНИЕ ПРОГРАММНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ КАК ОСНОВНОЙ СОСТАВЛЯЮЩЕЙ В УПРАВЛЕНИИ ПЕРСОНАЛОМ ТУРИСТИЧЕСКОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Калашник М. Г.

В статье исследуются аспекты современности информационных технологий и систем, которые стали